

AMKEpäivät 2022

#ammattillinenkoulutus

#AMKEpäivät

AMKE päivät
2022

**Maistiaisia AMKE:n
TKI-kyselystä**
Satu Ågren
johtava asiantuntija
AMKE

AMKE

AMMATTIOSAAMISEN KEHITTÄMISYHDISTYS

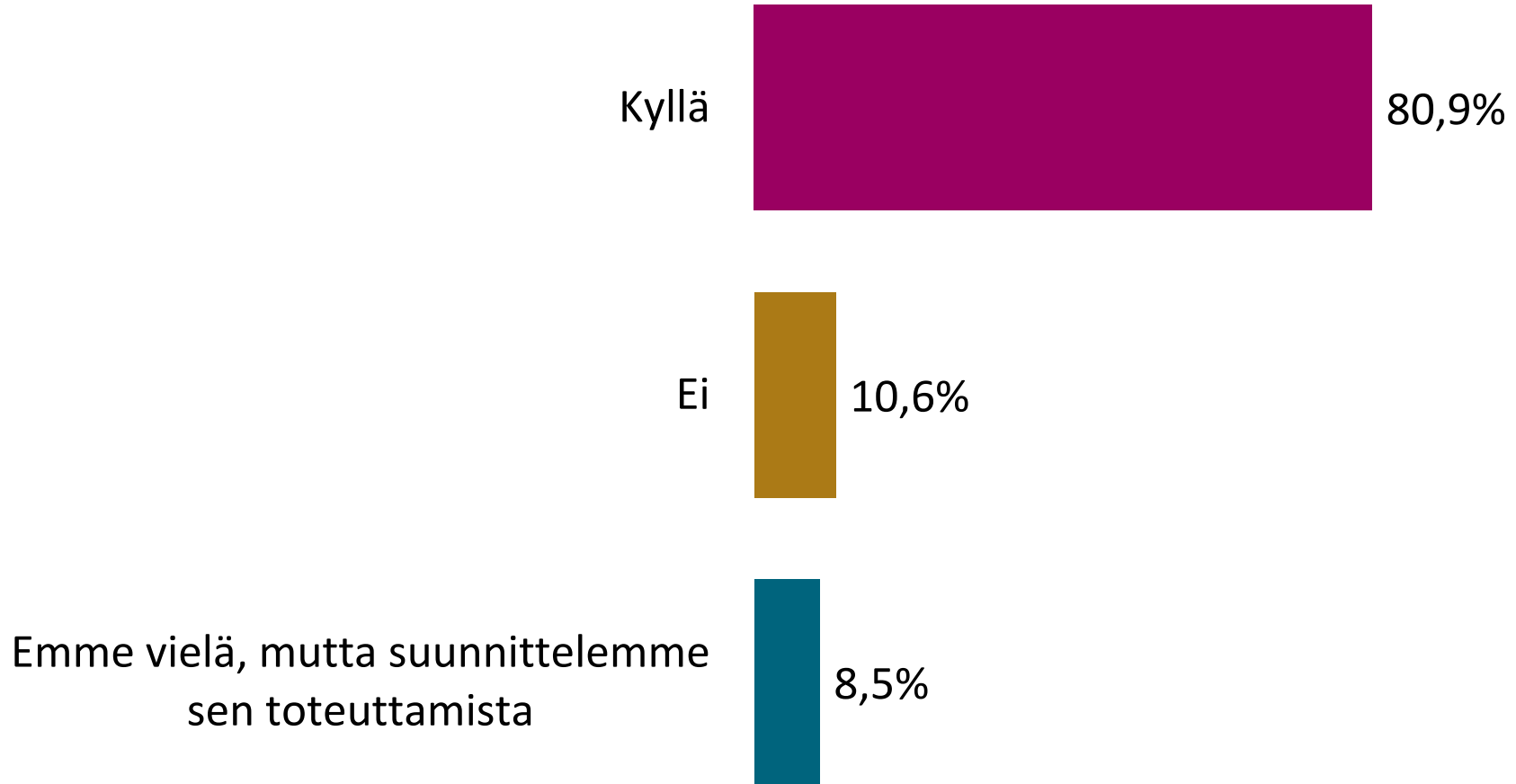
Maistiaisia AMKE:n TKI-kyselystä

Satu Ågren 28.4.2022

TKI-TOIMINTA AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA

- Kysely lähetettiin kaikille AMKEN jäsenille. Vastausaika oli 6. – 20.4.2022.
- Kyselyyn vastasi 44 koulutuksen järjestäjää eli vastausaktiivisuus oli 52 prosenttia. AMKEN jäsenet kouluttavat 98 prosenttia ammattiin opiskelevista aikuisista ja nuorista.
- Tavoitteena oli saada tietoa ammatillisen koulutuksen TKI-toiminnan nykytilasta ja kehitysnäkymistä edunvalvonnan tueksi.
- Tulokset julkaistaan kokonaisuudessaan 24.5. klo 14.00-15.30 järjestettävässä Ajankohtaista AMKEssa –webinaarissa. Tervetuloa!

TOTEUTTAAKO OPPILAITOKSENNE TKI-TOIMINTAA

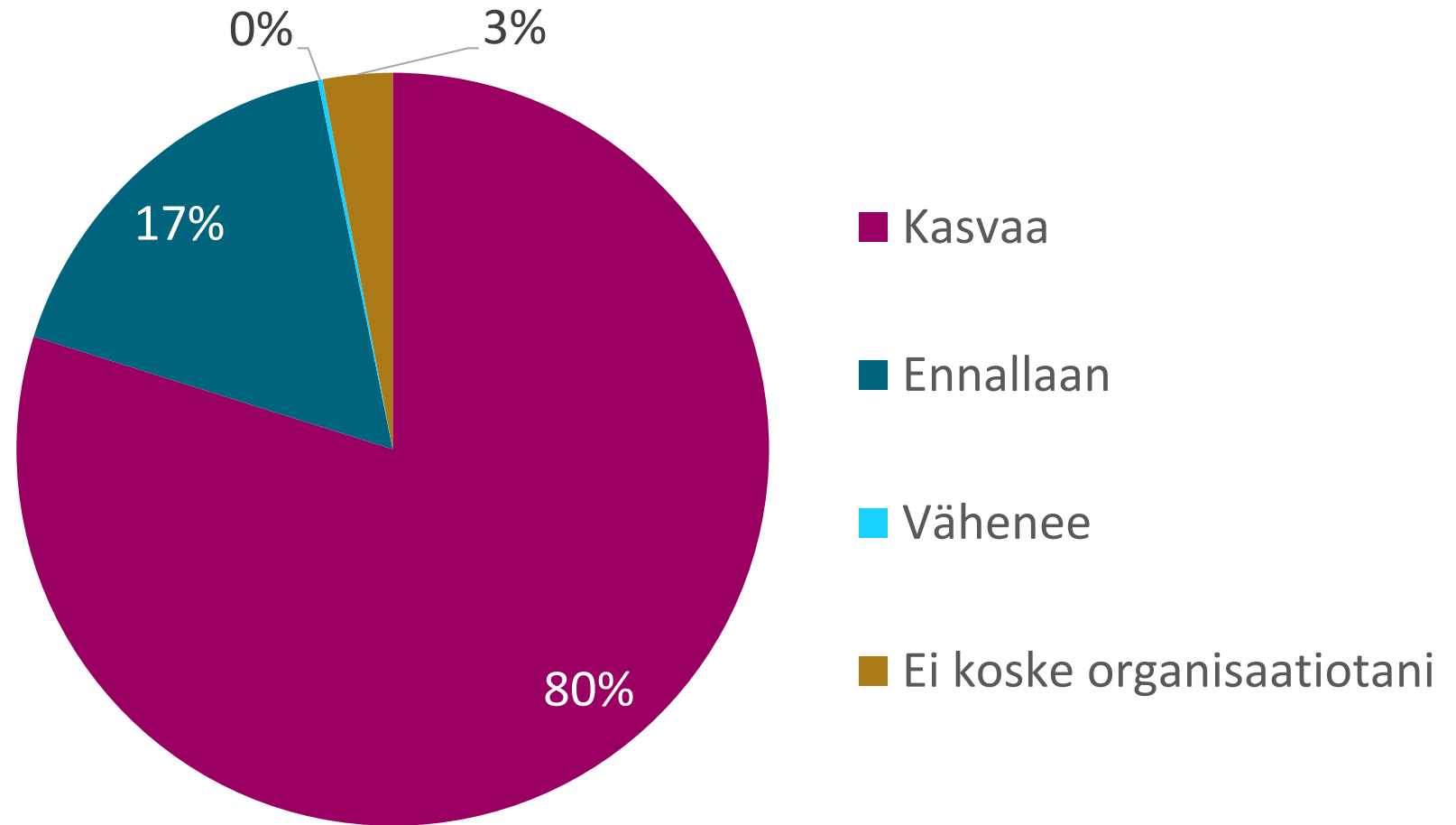
LUONTEENOMAISTA AMMATILLISEN KOULUTUKSEN TKI-TOIMINNALLE

- Alueen elinvoimaisuuden vahvistaminen
- Vahvuutena monipuolinen yritysysteistyö
- Rooli PK-yritysten TKI-kumppanina
- Käytännönläheisyys

AMMATILLISTEN OPPILAITOSTEN KESKEISET YHTEISTYÖTAHOT TKI-TOIMINNASSA

ARVIOI TKI-TOIMINNAN ROOLIN KEHITTYMISTÄ SEURAAVAN VIIDEN VUODEN AIKANA

”Tulevaisuudessa roolimme on yhä tärkeämpi alueiden osaamisen ekosysteemissä. Perustehtävämme kautta hyödynnämme ja sovellamme tutkimustietoa ja jatkamme sen kehittämistä bottom up.”

”TKI-toiminta ei ole ainoastaan korkeakouluihin asettuvaa toimintaa. Työpaikoilla kehittäminen ja innovointi tapahtuvat moniammatillisissa ryhmissä, joissa eri koulutustaustoista tulevat toimivat yhdessä.”

”Ammattikorkeakoulut ja (yliopistot) tarvitsevat toteutuskumppanuuteen Ammatillista koulutusta, ja tämän toiminnan rahoitus tulee turvata muuta kuin koulutuksen perusrahoituksesta.”

AMKE päivät
2022

**Tutkimusta, kehittämistä ja
innovaatioita**
Mika Tammilehto
tutkijayliopettaja
HAMK Edu

Tutkimusta, kehittämistä ja innovaatioita

Mika Tammilehto

28.4.2022

Toimintaympäristö muuttuu – mitä on edessämme?

- Megatrendit
 - Ilmastonmuutos – biodiversiteetti, hiilineutraalius, energia, ruuantuotanto, liikenne...
 - Digitalisaatio – AI, data, robotiikka, IoT, lohkoketjut, alustat ja ekosysteemit...
 - Työn murros – työn sisällöt, muodot ja organisointi, ansaintalogiikat, toimeentulo, ammatit ja niiden osaamisvaatimukset
 - Väestökehitys – ikääntyminen, kaupungistuminen, muuttoliikkeet
- Mustat joutsenet
 - Covid-19
 - Ukrainan sota ja sen geopolittiset vaikutukset
- Epävarmuus ja ennakoimattomuus lisääntyy - resilienssin merkitys kasvaa
- Kehittämisen- ja innovaatiotoiminnan tarve ja merkitys kasvaa – kyky uudistaa ja uudistua muutoksessa
- Koulutus- ja tutkimusjärjestelmä mittavien haasteiden ja uudistuspaineiden edessä – ei vain osaamistarpeisiin vastaamista vaan yhä enemmän uuden luomista ja uudistumisen tukemista ja katalysointia
- Millaisin kyvykkyyksin ja toimintatavoin koulutus- ja tutkimusjärjestelmä kulkee kohti tulevaisuutta?

Ammatillinen koulutus ja työelämän kehittäminen

- Työelämän kehittäminen on yksi ammatillisen koulutuksen tehtävistä (AML 531/2017, 2 §)
 - Työelämän kehittämistä on toteutettu pitkään ja se on monimuotoista
 - Sitä tehdään laajasti työelämän ohella myös korkeakoulujen kanssa
 - Pääosin hankerahoitteista ja -vetoista
- Kehittämistoiminta tapahtuu yhä laajemmin erilaisissa verkostoissa ja ekosysteemeissä, joissa ammatillinen koulutus on yhtenä toimijatahona
- Osaamisen kehittäminen on ammatillisen koulutuksen ydintehtävä, mutta tulevaisuudessa yhä tärkeämpi osa palveluvalikoimaa on työelämän kehittäminen ja innovaatiotoiminta
- Ammatillinen koulutus osana osaamis- ja innovaatioekosysteemejä ja alustoja – palvelut ja ratkaisut tuotetaan yhteistyössä – mitä se edellyttää ammatilliselta koulutukselta?

Ammatillinen koulutus ja TKI-toiminta – suuntaviivoja

- Kansallinen TKI-tiekartta
 - OKM kehittää yhdessä oman ja muiden hallinnonalan toimijoiden ja yritysten kanssa toimintatapoja ammatillisen koulutuksen, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten **yhteisestä** TKI-palvelujen tarjonnasta yrityksille ja julkisen sektorin organisaatioille.
 - Toimintatapoja rakennetaan olemassa olevalle yhteistyölle ja ammatillisen koulutuksen osaamiselle erityisesti **käytäntölähtöisissä** innovaatioissa.
 - Laadukkaat **tutkimus- ja innovaatioinfrastruktuurit** ovat välttämättömiä korkeatasoiselle TKI-toiminnalle. Yritykset ja julkiset tutkimusorganisaatiot kehittävät yhteiskäyttöisiä ja avoimia **kokeilu- ja pilotointiympäristöjä**.
- Euroopan unionin neuvoston suositus (2020)
 - Ammatillinen koulutus saadaan kestäväksi ottamalla se osaksi taloudellisia, teollisia ja innovointistrategioita, mukaan lukien elpymiseen sekä vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen liittyviä strategioita. Tämän vuoksi ammatillisen koulutuksen tarjontaa erityisesti aikuisille on mukautettava ja/tai laajennettava huomattavasti edistämällä yrittäjätaitojen, digitaalisten taitojen ja vihreän siirtymän edellyttämien taitojen hankintaa
 - Ammatillisen koulutuksen huippuyksiköt toimivat paikallisten yritysinvestointien liikkeellepanijoina ja tukevat elpymistä, vihreää siirtymää ja digitaalista muutosta, eurooppalaisia ja alueellisia innovoinnin ja älykkään erikoistumisen strategioita, ammatillisen koulutuksen kehittämistä, myös korkeammilla tasoilla (EQF:n tasot 5–8) kansallisen toimintaympäristön mukaisesti, ja tarjoavat innovatiivisia palveluja, kuten klustereita ja yrityshautomoita startup-yrityksille ja teknologista innovointia pk-yrityksille sekä innovatiivisia uudelleen koulutusmahdollisuuksia työntekijöille, joilla on riski joutua työttömäksi
- UNESCO: Strategia vuosille 2022-2029 - Transforming TVET for Successful and Just Transitions
 - UNESCO will support Member States, in particular through the UNEVOC Network, to transform TVET institutions to become agile to the current and future disruptions, drive innovation and become resilient
- Miten nämä tavoitteet toteutetaan?

AMKE päivät
2022

**Eduskuntavaalit 2023 -
asetelmat ja askeleet
seuraavaan hallitusohjelmaan**
Karri Kattelus
Partner
Rud Pedersen

28.4.2022

Eduskuntavaalit 2023 - asetelmat ja askeleet seuraavaan hallitusohjelmaan

Esa Suominen, Rud Pedersen Public Affairs
AMKEpäivät, Clarion Helsinki

Rud Pedersen
Public Affairs

:RUD PEDERSEN GROUP

Esa Suominen

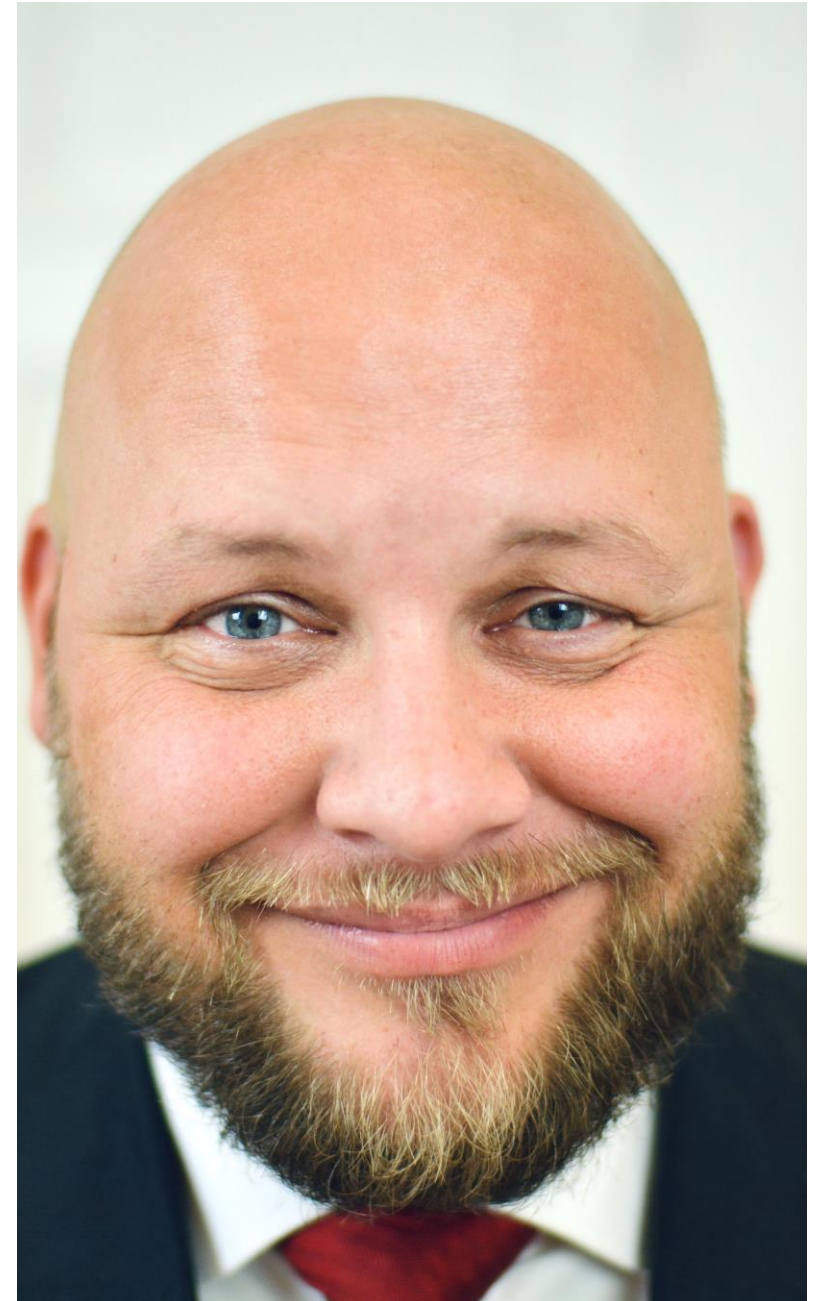
43-vuotias asuntovelallinen ja perheenisä Helsingin Myllypurosta, henkinen varsinaissuomalainen.

YTM Tampereen yliopistosta.

Rud Pedersen Public Affairsin hallituksen puheenjohtaja 2021-, toimitusjohtaja 2015-21.

Valtiosihteeri VM, erityisavustaja OKM, LVM, hallintopäällikkö
Palvelualojen ammattiliitto, SDP:n poliittisen osaston
päällikkö.

Erilaista yhteiskunnallista moniottelua SDP:n riveissä.

Rud Pedersen Public Affairs

:RUD PEDERSEN GROUP

13 maassa toimiva yhteiskunnalliseen neuvonantoon ja päättävävaikuttamiseen keskittyvä konsulttitoimisto.

Useita brändejä ja toimintoja – public affairs kuitenkin ydintä.

Tanskalaislähtöinen, Suomessa vuodesta 2014.

5 brändiä – 400 työntekijää. Suomen osuus kokonaisuudesta n. 7%.

Poliittinen moniarvoisuus ja senioriteetti markkinoilla erottavana tekijänä.

TAUSTAHUOMIOITA

SUUREMMASTA KUVASTA

Poliittisen järjestelmän impotenssi suhteessa haasteisiin, odotuksiin ja ”vastapelureihin” = luottamuspuola, nostalgia, kärsimättömyys, *”kaikki liikkuu, mutta mitään ei tapahdu”*

Pysyvät haasteet

Ikärakenne

Hoiva- ja muut sote-menot

Elinvoiman ylläpito koko

maassa Talouden

uudistumiskyky

Lisäksi Venäjä-riski (tai menetetty potentiaali) sekä mahdollisesti kärjistyvät väestöryhmien väliset vastakkainasettelut

VAALIKAUDEN 2019-23 ERIKOINEN SATO

Happamalta maistunut punavihreä vaalivoitto ja hallituksen rökäletappio, joka kuitenkin kokonaan yksin Sipilän niskaan.

Sekava vaalitulos ja käänteitä sisältänyt hallitusneuvottelu – hallituksen aloitus – ministerivaihdosten kautta koronapandemiaan. Neljä valtiovarainministeriä, kaksi pääministeriä, myös perussuomalaisten puheenjohtajan vaihtuminen.

Taloudellisesta notkahduksesta rajuun kasvuun – ja uuteen epävarmuuteen.

Ukraina muuttaa jälleen asetelman – turvallisuushaasteiden korostuminen ja eri yhteiskuntapolitiikan alojen turvallistuminen. Menokehyksiin paluu siirtyy uudelleen.

Hallitus pyrkinyt silti ohjelmansa toteuttamiseen ja saanut useita keskeisiä uudistuksiaan läpi – oleellisimpana sote/alueuudistus, joka muuttaa merkittäväällä tavalla suomalaisen vallankäytön rakenteita tulevaisuudessa.

Loppuvaalikaudella Nato-kysymyksen ratkaisu ja mahdolliset vastatoimet sekä talous- ja työmarkkinapoliittiset kysymykset hallitsevat agenda. Bubbling under: EU-talouspolitiikan muutokset, energian hinta ja inflaatio, maahanmuutto.

POLIITTINEN TILANNE KOHTI VAALEJA

POLIITTINEN TILANNE JUURI NYT

NATO-kysymys ja sen ratkaiseminen, sekä mahdollisiin vastatoimiin varautuminen täyttävät avainpäättäjien ajan ennen kesää. Prosessin kesto ja vastatoimien olemus ratkaisevat syksyn agendan.

Hoitajalakko erittäin haastava erityisesti SDP:n profiilille – söi yhden potentiaalisen vaalihampaan. Potentiaalia jatkoon ja suurempiin ongelmiin: ”julkisen sektorin naisten kapina” vaalien alla erittäin haastava kysymys.

Palvelujärjestelmä yleisesti koetteella – työvoimapula + palvelutarpeen kasvu + kokemukset ”arvostamattomuudesta” + kiristynyt valtion regulointi + toiminnan siirtyminen alueille ja väistämättömät alkukankeudet = perfect storm kehitteillä sote-sektorille. Voi levitä koulutus- ja varhaiskasvatuspuolelle.

UPM – Paperi: kollektiivinen helpotuksen huokaus MUTTA tulkintasota aiheesta erittäin merkittävä agenda setter ja jatkon määrittäjä. Työnantajajärjestöjen ja yritysjohtajien positio ratkaiseva.

Kysymys: sote kriisiytyy joka tapauksessa – miten koulutus aikoo pärjätä kamppailussa resursseista?

**VAALIT JA
HALLITUSNEUVOTTELUT 2023**

VAALIASETELMAN RAKENTUMINEN

Puolueet (sosiaalinen ja perinteinen media) pyrkivät siirtämään avainkeskustelun teemaan jossa ne nauttivat kansalaisten luottamusta (oletus kompetenssista) ja jossa niiden positio on kansalaisten enemmistön kanssa yhdenvertainen.

Oleellista ennen muuta **oman potentiaalnin aktivointi**. Teemoittelulla ja agendalla aktivoidaan tiettyjä mielipiteitä ja ihmisiä: toisaalta passivoidaan muita.

Ajankohtaiset teemat suosivat vahvasti Kokoomusta.

Gallupeissa nähty toisaalta ”vasemmiston” kannatuksen konvergoitumista Marinin SDP:lle. Mittaukset kuitenkin ennen hoitajakiistaa, johon nimenomaan VAS ja Vihr pyrkivät iskemään.

Perussuomalaisten mahdollisuudet vaalikirissä ja vaalien alusajan agendassa – pelataan kaikki EU- ja maahanmuuttokortille ja toivotaan parasta.

Keskustan mahdollisuudet merkittävään kannatusnousuun rajalliset.

Keskiluokan ahdistus hinnannousujen ja epävakauden kannalta?

VAALITULOKSEN ENNAKOINTIA

Oikeistolainen käänne vaaleissa todennäköinen, mutta Kokoomus tuskin kykenee nousemaan viime gallupien tasolle (vrt. Sipilä 2014).

Keskustan erinomaista menestystä aluevaaleissa vaikea toistaa (äänestys% nousee, teemat eivät palvele yhtä hyvin, iso osa ääniharavista poissa). Perussuomalaisten menestys täysin riippuvainen siitä, saako puolue omat teemansa esille omille äänestäjilleen – äänestysaktiivisuus ratkaisee.

Marinin SDP gallupeissa viime vaalien tuloksen yläpuolella – pääministerin henkilökohtainen suosio kannattelee.

Perusporvarihallituksen syntyminen kahden lukon takana: Keskustan vaalitulos ja perussuomalaisten EU-linja koskien taloussääntöjen uudistamista.

Sinipunalla merkittäviä haasteita 1) työmarkkinalinjausten, 2) veropolitiikan ja 3) velanhoidon ja investointien suhteen. Eivät ylikäymättömiä, mutta vaikeita. Tämä saattaa entisestään lisätä Keskustan halua jäädä oppositioon elpymään ja palata ”pelastamaan tilanne”.

Muut pohjat vielä vaikeammin nähtävissä. Sinipunan kerroin pienin.

2023-27 HALLITUS

Julkisen talouden linja.

Suomen suhtautuminen EU:n talouspolitiikan muutokseen (yhteisvastuu, velkarajat, muut mittarit)

Venäjä-suhde

Työmarkkinoiden uusi tasapaino ja hallituksen toimet sen suhteen.

Hyvinvointialueiden rahoitus – ongelmia odotettavissa heti vuoden 2023 aikana. Tästä seuraava merkittävä lisärahoitus/tai leikkaustarve muualta mikäli aiotaan:

- 1) samaan aikaan keventää verotusta,
- 2) vähentää velkaantumista ja
- 3) panostaa mm. koulutukseen ja tieteeseen.

Ilmasto- ja ympäristöpolitiikan yhteensovitus kansalaisten kantokyvyn näkökulmasta.

Deus Ex Machina: maahanmuutto

**VEROALE + PAKOLLISET SOTE- JA TURVALLISUUSMENOT + VELAN VÄHENTÄMINEN + INVESTOINNIT
KOULUTUKSEEN = EI TOIMI. JOSSAIN PITÄÄ JOUSTAA.**

“

Kiitos huomiostanne.

Esa Suominen

043 824 5668

esa.suominen@rudpedersen.com

AMKE päivät
2022

Toisen asteen kehittäminen
Ville Heinonen
neuvotteleva virkamies
opetus- ja kulttuuriministeriö

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

MINISTRY OF EDUCATION AND CULTURE
FINLAND

Toisen asteen kehittäminen

AMKE –päivät 2022
Ville Heinonen

Tunnuslukuja

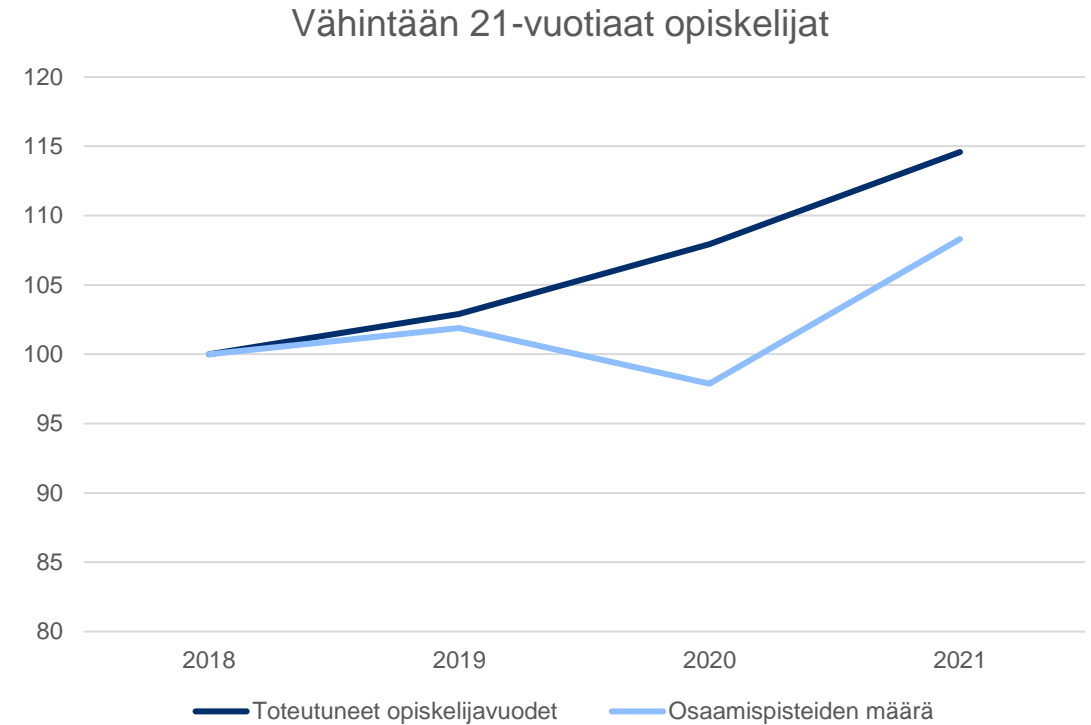
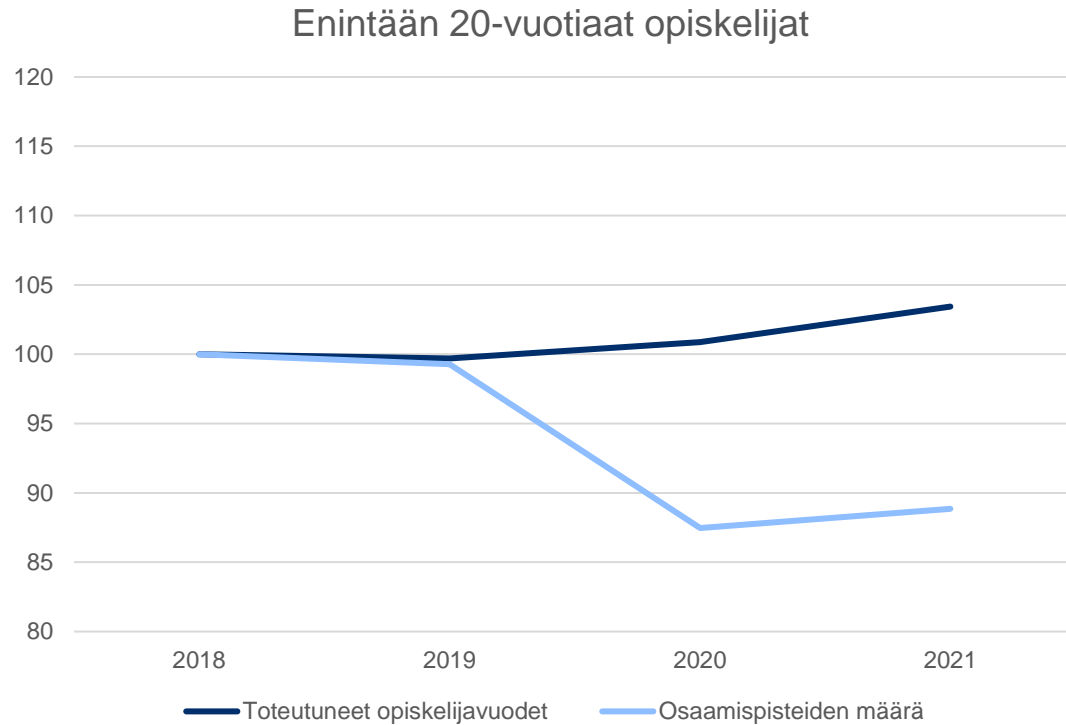
Toisen asteen koulutuksen tunnuslukuja

	Ammatillinen koulutus	Lukio- koulutus	Yhteensä
Opiskelijat 2020	265 600	106 300	371 900
Tutkinnot 2021	68 000	29 800	97 800
VOS-rahoitus 2022	2 030 M€	740 M€	2 770 M€
Koulutuksen järjestäjiä 2022	139	268	407

Lähteet:

Vipunen, YTL ja vuoden 2022 valtion talousarvioesitys

Ammatillisen koulutuksen suoritteet eriytymässä ikäryhmittäin

- Kuvaajissa on esitetty opiskelijavuosien ja osaamispisteiden määrien kehitys ikäryhmittäin siten, että vuosi 2018 on indeksoitu arvoksi 100.
- Ammatillisen koulutuksen volyyymi painottunut vuosina 2018-2021 sekä opiskelijavuosina että osaamispisteinä mitattuna vähintään 21-vuotiaisiin opiskelijoihin.
- Sekä alle 20-vuotiaiden että vähintään 21-vuotiaiden osaamispistekertymät suhteessa opiskelijavuositoteumiin ovat laskeneet. Kuitenkin alle 20-vuotiaiden opiskelijoiden tehokkuus on laskenut huomattavasti selkeämmin.

Suoritusten tietolähde: Koski-järjestelmä (osaamispisteiden tiedot haettu 14.2.2022, opiskelijavuosien tiedot haettu 15.2.2022)

Toisen asteen kehittämishanke

Hankekokonaisuus

Toiminnan uudistaminen ja rakenteen kehittäminen

Pitkällä aikavälillä, periaatteet kuluvalle hallituskaudella

Toiminnan ohjauksen uudistaminen
Periaatteet kuluvalle hallituskaudella, toteutus myöhemmin

Toisen asteen kehittämisen kokonaisuus

Rahoituksen kehittäminen

Oppivelvollisten rahoituksen kehittäminen ja rahoituksen kohderyhmittäinen eriyttäminen kuluvalle hallituskaudella, HE kevään kuluessa

Jatkuvan oppimisen osalta ammatillisessa koulutuksessa peruseriaatteet kuluvalle kaudella ja toteutus myöhemmin

Ns. pienten lukioiden lisän uudistamisen peruseriaatteet kuluvalle kaudella, toteutus myöhemmin

Opintojen joustavuuden lisääminen

Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen ristiinopiskelun lisääminen/mahdollistaminen ja kaksoistutkintojen toteuttamisen täsmentäminen kuluvalle hallituskaudella, HE kevään kuluessa

Toimintakyvyn säilyttäminen muutoksissa

- Miten koulutusta järjestetään
 - Toiminnan uudistaminen saavutettavuuden varmistamiseksi
 - Digitaaliset ratkaisut
- Koulutuksen organisoinnin muodot voivat vaihdella
 - Alueelliset ratkaisut
- Ylläpitäjäneutraaliteetti säilyy
- Kansalliset suuntaviivat ja toimeenpanon tuki
- 2030-luvun tarpeisiin vastaava järjestäjäverkko

Paikallinen toimivalta ja yhteiset tavoitteet

- Koulutuksen järjestäjällä
 - Oltava mahdollisuudet vastata nopeasti työelämän ja väestömuutoksiin
 - Kyky monipuolisten oppimisen mahdollisuuksien järjestämiseen.
- Järjestämislupasäätely ammatillisessa koulutuksessa jäykkä ja byrokraattinen
 - Vaikeuttaa tarpeisiin vastaamista
- Miten varmistetaan laatu ja kansallisten tavoitteiden toteutuminen?

Paikallisesti ja yhdessä

- Koko toista astetta koskevat alueelliset keskustelut määräajoin
 - Alueen tavoitteet, haasteet, väestö, työelämän tarve, osaamispalvelujen tarjonta...
 - Yhdessä laadittavat seurantaindikaattorit ja tuloksellisuuden arviointi
 - Asiat tapahtuvat paikallisesti ja niihin on reagoitava paikallisesti...
 - ... valtakunnalliset ilmiöt ja tarpeet huomioon ottaen
- Suuntaviivat kesäkuussa luovutettavaan muistioon

Opintojen joustavuuden lisääminen

- Mahdollistaa ammatillisen koulutuksen, lukiokoulutuksen ja korkeakoulutuksen opintojen nykyistä joustavampi ja laajempi yhdistäminen ammatillisen perustutkintokoulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteydessä
- Vahvistaa jatko-opintovalmiuksia niin ammatillisessa koulutuksessa kuin lukiokoulutuksessa
- Vastata työelämän muuttuneisiin osaamistarpeisiin
- Lisätä opiskelijoiden oikeusturvaa ja yhdenvertaisuutta yhdistelmäopinnoissa ja kahta tutkintoa (ammatillinen perustutkinto ja ylioppilastutkinto) suoritettaessa
- Antaa olemassa olevalle koulutusmuodolle täsmällisemmät oikeudelliset raamit
- Tehostaa koulutusjärjestelmää vähentämällä epätarkoituksenmukaista päällekkäistä tai peräkkäistä kouluttautumista ja nopeuttamalla koulutuspolkuja > nostaa työllisyysastetta

Opintojen joustavoittamista koskevat muutokset

- Ammatillisen perustutkinnon laajentaminen (180 osp + 30 osp)
 - ammatillisia tutkinnon osia
 - lukio-opintoja
 - Korkeakouluopintoja
- Kaksoistutkinto yhteishaun hakukohteeksi
- Yksilöllisten valinnanmahdollisuuksien tarjoamisesta päättää jatkossakin koulutuksen järjestäjä
 - ei subjektiivinen oikeus opiskelijalle
 - ei uusia velvoitteita järjestäjälle
 - ei lisämäärärahatarpeita

Opintojen joustavuuden lisääminen

- Tehostaa koulutusjärjestelmää vähentämällä epätarkoituksenmukaista päällekkäistä tai peräkkäistä kouluttautumista ja nopeuttamalla koulutuspolkuja > nostaa työllisyysastetta
- Lisää ammatillisen koulutuksen suosiota ja vetovoimaa
- Toteutetaan koulutuksen järjestäjien omilla päätöksillä
- Säädetäisiin mahdollisuudesta laajentaa ammatillista perustutkintoa ja kaksoistutkinnoista
- Hallituksen esitys kevään 2022 aikana lausunnolle

Ammatillisen koulutuksen rahoitus

- Eriytetään oppivelvollisten (maksuton toisen asteen koulutus) ja jatkuvan oppimisen rahoitus ammatillisessa koulutuksessa ja muutetaan oppivelvollisten rahoitusperusteita.
- Muutos edesauttaa laajennetun oppivelvollisuuden tavoitteiden saavuttamista, tuo läpinäkyvyyttä, helpottaa vaikutusarviointia ja korostaa eduskunnan budjettivaltaa rahoituksen kohdentamisessa
- Rahoitus jakautuisi noin puoliksi oppivelvollisille ja jatkuvaan oppimiseen
 - Noin miljardin euron julkinen rahoitus molempiin tarkoituksiin
- Hallituksen esitys kevään 2022 aikana lausunnolle

Rahoituksella tuetaan eri opiskelijaryhmien tavoitteita

- Valmistellaan rahoituksen perusteet, jotka tukevat oppivelvollisten koulutuksen sekä jatkuvan oppimisen tavoitteita
- Oppivelvollisille heitä tukevat rahoituksen perusteet
 - Pienempi suorituspainotteisuus
 - Rahoitus järjestäjille toteutuneiden opiskelijoiden perusteella
 - Palkitaan vain koko tutkinnoista, ei tutkinnon osista oppivelvollisten osalta
 - Muutoksella tuetaan oppivelvollisuusudistuksen tavoitteita ja toimeenpanoa
- Jatkuvan oppimisen tavoitteita tukevat perusteet (toimeenpannaan myöhemmin)
 - Pienet osaamiskokonaisuudet
 - Oppivelvollisia suurempi suoritusrahoituksen osuus ja palkittaisiin tutkinnon osista
- Lukiokoulutuksen rahoituksen kehittämistarpeet?

Miten oppivelvollisuuskoulutuksen rahoitus yksinkertaistuu?

- Perusrahoituksessa ei joka syksyistä suoritepäätöksen hakukierrosta (suoraan toteuman perusteella)
- Luovutaan seuraavista perusrahoituksen painotusperusteista:
 - opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen järjestäminen
 - muu ammatillinen koulutus
 - koulutuksen järjestäminen oppivelvollisuuslain 16 §:ssä tarkoitettuun maksuttomaan koulutukseen oikeutetulle opiskelijalle
 - tutkintotyytit
- Suoritusrahoitus vain suoritettujen tutkintojen perusteena
- Luovutaan seuraavista suoritusrahoituksen painotusperusteista:
 - tutkintotyytit
 - tutkinnon suorittajan perusasteen jälkeinen koulutus
- Vaikuttavuusrahoitus vain koko tutkinnon suorittaneiden perusteella (ei tutkinnon osia suorittaneiden)

Miten jatkuvan oppimisen rahoitus yksinkertaistuu?

- Luovutaan seuraavista perusrahoituksen painotusperusteista:
 - valmentavat koulutuksen (TUVA, TELMA)
 - opiskelunvalmiuksia tukevien opintojen järjestäminen
 - koulutuksen järjestäminen oppivelvollisuuslain 16 §:ssä tarkoitettuun maksuttomaan koulutukseen oikeutetulle opiskelijalle
 - vaativan erityisen tuen järjestäminen
- Luovutaan seuraavista suoritusrahoituksen painotusperusteista:
 - vaativan erityisen tuen järjestäminen
- Vaikuttavuusrahoitus vain tutkinnon osia suorittaneiden perusteella (ei koko tutkinnon suorittaneiden)

AMKE päivät
2022

Dialogi parantaa maailmaa

Laura Arikka
toimitusjohtaja
Erätauko-säätiö

Erätauko-säätiö ja Erätauko-menetelmä

ERÄTAUKO
SÄÄTIÖ

Jenny ja Antti Wihurin rahasto, Sitra, Suomen Kulttuurirahasto sekä Svenska kulturfonden ovat perustaneet Erätauko -säätiön dialogin lisäämiseksi Suomessa.

”Olemme huolissamme yhteiskunnan polarisaatiosta ja sen myötä kasvavista jännitteistä. Kyky ja halu käydä rakentavaa keskustelua on yhä tärkeämpää, jotta ymmärrämme toisiamme erilaisista lähtökohdistamme huolimatta,”

Antti Arjava, yliasiamies, Suomen Kulttuurirahasto

Erätauko-säätiö

Erätauko-säätiö on yleishyödyllinen, voittoa tavoittelematon toimija. Säätiön tehtävänä on:

- Vahvistaa luottamusta ihmisten välillä ja instituutioita kohtaan
- Vahvistaa osallisuutta ja demokratiaa
- Vahvistaa yhteiskunnallista resilienssiä

Tätä säätiö toteuttaa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa tukemalla rakentavaa yhteiskunnallista keskustelua. Erityisesti mukaan pyritään kutsumaan heitä, jotka eivät yleensä osallistu. Toiminnan tukena on Sitrassa eri alojen asiantuntijoiden kanssa kehitetty Erätauko-keskustelumenetelmä.

Säätiö tekee yhteistyötä esimerkiksi julkishallinnon, järjestöjen, yhdistysten, koulujen, oppilaitosten ja median kanssa.

“Ammatillisen koulutuksen tavoitteena on kehittää opiskelijan ammatillista osaamista sekä **kasvua sivistyneeksi ihmiseksi ja yhteiskunnan jäseneksi.**

Se kehittää osaltaan työelämää ja **vastaa työelämän osaamistarpeisiin**, edistää yrittäjyyttä sekä tukee elinikäistä oppimista.”

Mitä suomalaiset ajattelevat kotimaan keskustelukulttuurista?

- 63% kokee keskustelukulttuurin huonontuneen
- 26% ei halua osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun, sillä pelkää muiden reaktioita
- 80% kaippaa lisää kunnioitusta median ja somen keskusteluihin
- 80% nauttii syvällisistä keskusteluista
- 60% kaippaa lisää mahdollisuuksia käydä rauhallista keskustelua

Miten suomalaiset luottavat hallintoon?

66% luottaa valtionhallintoon

61% luottaa hallitukseen

53% luottaa eduskuntaan

52% luottaa kuntahallintoon

Luottamuksessa hallintoon merkittäviä eroja

Luottamuksessa on merkittäviä alueellisia ja väestöryhmien välisiä eroja.

Luottamus julkisiin instituutioihin ja hallintoon on heikompaa maaseudulla, matalammin koulutetuilla ja alemman tulotason kotitalouksissa.

Jos luottamuksen eriytymiskehitys syvenee, se saattaa heikentää yhteenkuuluvuutta ja Suomen kykyä selviytyä väestön ikääntymisestä, ilmastonmuutoksesta, digitalisaatiosta ja työn muutoksista johtuvista haasteista.

Suomalainen paradoksi

Vaikka kansalaisten luottamus julkisiin instituutioihin ja tyytyväisyys demokratiaan on korkealla, niiden ihmisten osuus, jotka uskovat voivansa vaikuttaa poliittisiin prosesseihin on Suomessa pieni verrattuna muihin korkean luottamuksen maihin.

OECD korostaakin, että tiettyjen väestöryhmien mahdollista syrjäytymistä olisi torjuttava Suomessa **edistämällä laajempaa sosiaalista vuoropuhelua (sitä dialogia).**

**Tehdään Suomesta maailman
parhaiten keskusteleva kansa.**

Erätauko-menetelmä

Kutsutaan erilaisia ihmisiä samaan piiriin
keskustelemaan tärkeistä asioista rakentavasti
ja tasavertaisesti

ERÄTAUKO

Mikä Erätauko?

- Puolirakenteellinen keskustelumenetelmä, joka on avoimesti ja ilmaiseksi kenen tahansa käytettävissä
- Kehitetty Sitrassa 2016-2017
- Tarkoituksena syventää ymmärrystä erilaisista aiheista ja ilmiöistä sekä itsestä ja muista
- Tarkoituksena voi olla myös tukea tasavertaisempaa ja rakentavampaa keskustelua
- Lukuisia työkaluja keskustelun järjestäjän ja ohjaajan tueksi
- Materiaalit ja työkalut löytyvät sivuiltamme eratauko.fi kolmella eri kielellä
- Yli 65 000 suomalaista osallistunut, yli 350 eri järjestäjää

ERÄTAUKO

”

Erätauko-keskustelu auttaa paremmin ymmärtämään itseä, muita ja keskustelun aihetta.

Keskustelun päätteeksi ei tarvitse olla samaa mieltä tai ratkaista asioita, mutta usein ratkaisu löytyy Erätauon jälkeen helpommin.

||

Erätauko käytännössä?

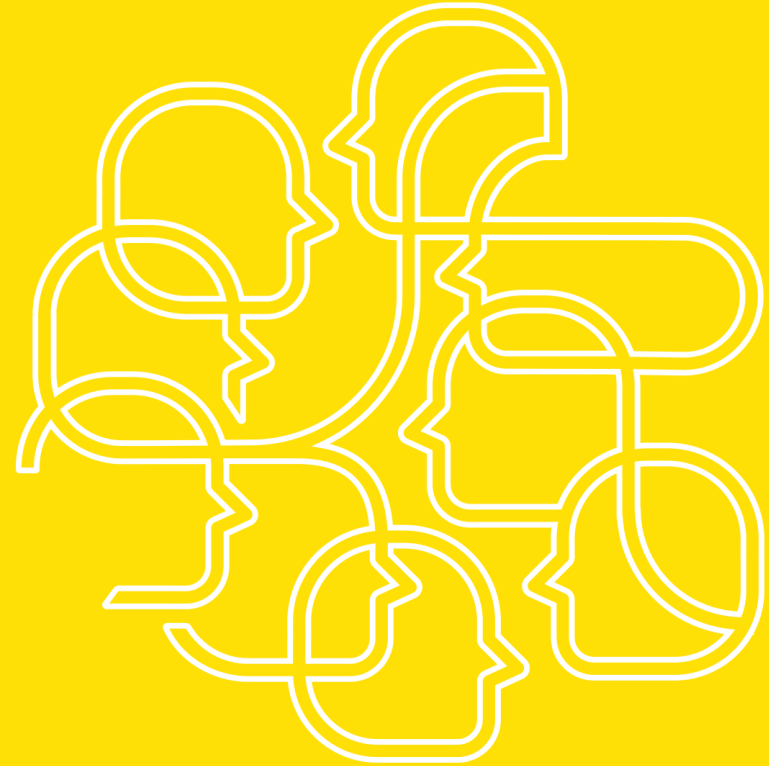
Keskustelun voi järjestää mistä tahansa aiheesta, josta halutaan lisätä ymmärrystä tai kun halutaan kutsua ihmisiä keskustelemaan. Erätauko-keskustelun voi järjestää fyysisesti läsnä ollen tai etänä.

Keskustelulla on ohjaaja, joka pitää huolta keskustelun rakentavuudesta ja tasavertaisuudesta ryhmässä. Keskustelu on **luottamuksellinen**, ellei toisin sovita.

Erätauko-keskustelussa ollaan läsnä koko keskustelun ajan eli noin 1-4 tuntia.

Erätauko-keskustelun järjestää sellaisenaan tai yhdistää seminaariin, paneelikeskusteluun, key note-puheenvuoroihin jne. Erilaisia Erätauko-sovelluksia yhdistää **Rakentavan keskustelun pelisäännöt**, joihin yhdessä sitoudutaan jokaisen keskustelun alussa.

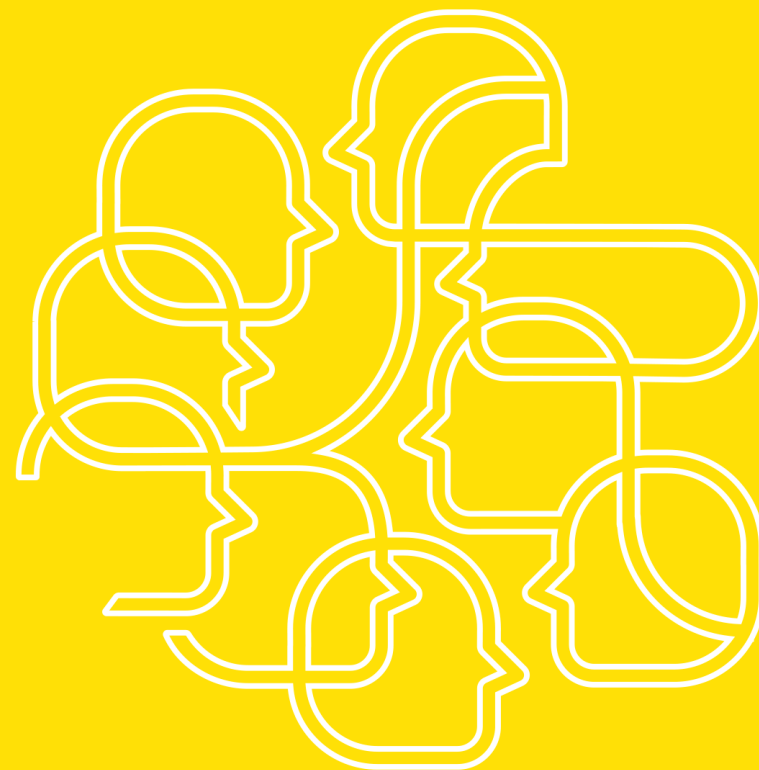
Erätauko ei ole sovittelua, terapiaa, työpaja, edunvalvontaa, konfliktinratkaisua tai kiireessä käytettävä menetelmä.

Rakentavan keskustelun pelisäännöt

- 1. Kuuntele** toisia, älä keskeytä tai käynnistä sivukeskusteluja.
- 2. Liity** toisten puheeseen ja käytä arkikieltä.
- 3. Kerro** omasta kokemuksesta.
- 4. Puhuttele** muita suoraan ja kysy heidän näkemyksiään.
- 5. Ole läsnä** ja **kunnioita** toisia sekä luottamuksen ilmapiiriä.
- 6. Etsi ja kokoa.** Työstä rohkeasti esiin tulevia ristiriitoja ja etsi piiloon jääneitä asioita.

ERÄTAUKO

Erätaukoa ovat jo käyttäneet esimerkiksi:

Allianssi, Valtioneuvoston kanslia, Suomen Partiolaiset, Kalliolan Setlementti, Helsingin, Lahden, Espoon, Oulun, Tampereen, Jyväskylän ja Tuusulan kunnat ja kaupungit, Suomen Punainen Risti, Vanhempainliitto, YLE.

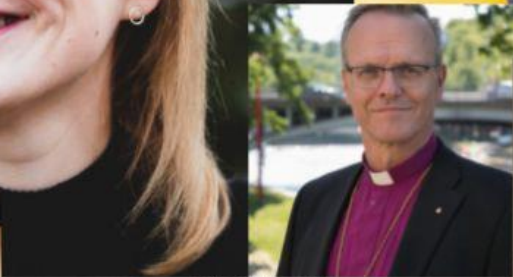
Sisäministeriö, Opetushallitus, L-S Poliisi, Yksittäistapaus -vaikuttavuuskampanja, Merisotakoulu, Helsingin Sanomat, Maaseudun sivistysliitto, Demi-lehti, Tiina ja Antti Herlinin säätiö, SPR.

Oikeusministeriö, ympäristöministeriö, ulkoministeriö ja Suomen suurlähetystöt maailmalla, Eläkeliitto, Opintokeskus Siviis, Suomen ev.lut. kirkko ja eri hiippakunnat sekä seurakunnat, Valtiovarainministeriö, Osallistava yhteisö -hanke Ruoka-avun toimijoiden tueksi sekä eri koulut ja oppilaitokset eri puolilta Suomea!

ERÄTAUKO
SÄÄTIÖ

Omia oivalluksia matkan varrelta:

- Aikuiset ihmiset! Älä yli- tai aliarvioi
- Nuoret ihmiset! Älä yli- tai aliarvioi
- Läsnäolon merkitys
- Aika puhua, aika kuunnella
- Olemme erilaisia, siitä ei pääse mihinkään
- Dialogiin käytetty aika säästää aikaa
- Kun ymmärrys syvenee, on helpompi tehdä kestäviä päätöksiä
- Oikeudenmukaisuuden ja hyvinvoinnin kasvaminen
- Keskustelukulttuurin kehittyminen - vaikea palata vanhaan
- Keskittyminen ja läsnäolo - läppärit, kännykät, pöydät, muu
- Tunne on tietoa
- Aina ei onnistu ja se on Tärkeä Paikka

AMKE pöytäpäivät
2023

19.-20.4.2023